

Pidiatlásek toho, co teď kvete

Pampeliška lékařská roste téměř všude. Ze žlutých květů můžete udělat chutný med. Po odkvětu se z nich stávají „padáčky“ s chmýřím. Po utržení vytéká ze stonku lepkavý hořký bílý latex.

Jaterník podléška získal své jméno podle trojlaločných listů, které připomínají tvarem játra. Jeho květy se na noc nebo při dešti zavírají a sklánějí dolů. Roste ve světlých vlhkých lesích.

Růžové květy **devětsilu lékařského** nádherně voní. Po odkvětu se jeho malý stonek prodlouží až na jeden metr a vyrostou z něj obrovské listy. Název „devět sil“ = silně léčivá rostlina.

Orsej jarní vyrůstá z malých podzemních hlízek. Dal by se zaměnit se sasankou, na rozdíl od ní má ale lesklé kulaté listy. Pozor! Po vykvetení je jedovatý.

Podběl lékařský má rád hlavně vlhčí místa blízko vody, roste ale i na loukách a polích. Po odkvětu vyrůstají velké listy. Je léčivý – čaj z květů pomáhá při rýmě a kašli.

Plicník lékařský dostal své jméno podle skvrnitých listů připomínajících plíce. Mladé květy obsahují kyselý šťávy a mají růžovou barvu. Starší květy mají šťávy víc zásadité a kvetou tudíž modře. Na rostlině je tedy celá paleta barev!

Prvosienka vyšší (lidově petrklíč) se od prvosienky jarní liší nejen výškou, ale také bledšími a pozdějšími květy. Je ohroženým druhem, musíme ji chránit!

Jarní květiny zahrad, lesů a luk

Violek (nebo-li fialek) roste v Česku nespočet druhů. Podle omamné vůně však nepochybně poznáte **violku vonnou**.

Sasanka hajní se zjara objevuje nejčastěji ve vlhkých slunných lesích. Pozor! Je jedovatá! Má sestru s žlutým květem – sasanku pryskyřníkovitou.

Řeřišnice luční se světle růžovými kvítky roste ráda na loukách. Na jejích listech si rády pochutnávají larvy bělásků.

Dymnivka dutá může mít nejen růžové, ale i bílé květy. Pozor! Stejnou jako sasanka a orsej je i dymnivka jedovatá!

Dřeviny s jehnědami

Spousta na jaře vykvétajících dřevin má zvláštní soubory květů (tzv. květenství), kterým se říká jehnědy. Jehněda je spousta malých kvítků vedle sebe na jedné stopce. Je to květenství samčí. Samičí květenství je sice na stejné rostlině, ale vypadá jinak. Aby vznikl plod, musí vítr pyl ze samčích květů přenést do samičích. Hmyz jehnědy neopyluje, ale občas z nich sbírá pyl.

U lísky, břízy a olše vypadají jehnědy jako provázky a samičí květy jsou docela nenápadné. U vrby jsou jehnědy vzpřímené a samčí i samičí květy jsou si podobné.

Jehnědám u **vrby** se říká také „kočičky“. Vlevo jsou samičí květy, vpravo samčí s pylem. V Česku roste hodně druhů vrb – vrba jíva, vrba košíkářská, vrba smuteční aj. Samčí a samičí květy mají ale všechny druhy podobné.

Jehnědy **lísky obecné** jsou ony visící „provázky“. Samičí květy jsou naopak nenápadné – několik milimetrů malé zelené pupeny s růžovou „štětíčkou“ na konci.

Olše lepkavá má květenství červená. Zralé jehnědy zežloutnou. Samičí květy jsou malé oválné červené šištičky. Po opylení zdřevnatí.

Bříza bělokorá má stejně jako líska a olše žluté převislé jehnědy. Samičí květy vypadají jako zelené pupeny.

Keř obsypaný sytě žlutými květy nelze přehlédnout. Květy se otvírají ještě před vyrašením listů. **Zlatici prostřední** se občas mylně říká „zlatý déšť“. Toto označení ale patří jiné rostlině, která má žluté květy převislé – tzv. štědřenci.

Na okrajích lesů, pasekách a stráních, kam praží slunce, můžete často najít **bez červený**. Maličké žlutavé až bílé kvítky má uspořádané v ohromných květenstvích. Pozor, ač má pěkné červené plody lákající k ochutnání, je jedovatý!

Lýkovec jedovatý je menší keřík, asi jeden až jeden a půl metru vysoký. V době květu je obsypán nádhernými růžovými květy. Pozor! Celá rostlina je velmi jedovatá – může se vám udělat špatně už po dlouhém přivonění!

Střemcha obecná ráda roste na slunných vlhčích stanovištích. Květy má uspořádané v dlouhých hroznovitých květenstvích. Její plody připomínající malé švestky jsou pro lidi k jídlu příliš trpké, ale rádi si na nich pochutnají ptáci.

Stromy a keře kvetoucí v dubnu

Trnka obecná je velmi hustý keř až malý stromek. Bílé květy ukrývají spoustu nektaru pro první jarní opylovače. Malé tmavě modré plody na podzim lákají k ochutnání, jsou však hodně trpké – po přejití mrazem však trpkost mizí a dají se jíst. Vyrábí se z nich také pálenky a likéry.

Javor mléč poznáte velmi snadno. Vykvétá jasně žlutozelenými květy ještě před vyrašením listů – tedy na holých větvích. Z opylených květů se časem stanou známé lepivé nažky „dlouhé nosy“.

Smrk ztepilý má dva druhy květů – žlutavé samčí s pylem, které rostou na stopce (obr. vlevo) a červené samičí přisedlé na větví (obr. vpravo). Poté, co vítr přenesení pyl ze samčích květů na samičí, se z červených šišticek stávají velké dřevnaté šišky se semeny.

Buk lesní má také dva druhy květů. Samčí květy jsou díky obsahu pylu do žluta. Jsou převislé na stopkách (obr. vlevo). Samičí jsou načervenalé do kulata a rostou vzpřímeně (obr. vpravo). Po opylení větrem se ze samičích květů stanou tvrdé trojboké bukvice, které jsou oblíbenou potravou spousty zvířat.

